

Socialdemokraterna i Örnsköldsvik

Budgetförslag

Budget 2025 med plan för 2026 och 2027

Socialdemokraterna

Vi bygger ett öppet, önskat och ökande Örnköldsvik

Vi bygger bäst tillsammans!

Örnköldsvik ska vara ett kreativt nav med stark utveckling där initiativ och idéer tas till vara. En plats för fler med framtidstro. Här känner människor trygghet, gemenskap och glädje.

Vi socialdemokrater bygger ett öppet och önskat samhälle som skapar ett ökande Örnköldsvik.

Våra prioriterade områden är:

Öppet: Vi välkomnar olikheter, nya insikter och förbättrade tillvägagångssätt.

Önskat: Vi väljer hur vi vill växa, vi bygger för en större gemenskap och vi skapar ett bättre samhälle för alla.

Ökande: Vi vill bli fler.

I Örnköldsviks kommun lever vi tryggt, jämställt och med god hälsa genom livets alla faser. Kommunen styrs effektivt utifrån nytta, kvalitet och hållbarhet för alla invånare, med ett samverkande perspektiv där många aktörer bidrar.

Vi socialdemokrater vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde och lika rättigheter. Solidaritet växer ur insikten att vi alla är beroende av varandra. Det goda samhället byggs i samverkan, med ömsesidig hänsyn och respekt. Alla ska ha samma rätt och möjlighet att påverka, alla ska ha samma skyldighet att ta ansvar.

I denna budget presenterar vi socialdemokrater i Örnköldsvik våra prioriteringar för budgetperioden 2025–2027. En budget där alla människor inkluderas, och där alla ges förutsättningar att utvecklas och forma sina egna liv.

Örnköldsviks kommun ska ha en sund och hållbar ekonomi i balans.

Vi föreslår oförändrad skattesats kommunala skattesatsen för 2025 till 22,71% per skattekrona.

Vi föreslår ett resultatmål för kommunen på 1,2 % av skatteintäkter och statsbidrag och att kommunkoncernens resultatmål föreslås vara minst 3 % under mandatperioden.

Vi föreslår att de skattefinansierade investeringarna ska uppgå till 2 300 miljoner kronor under mandatperioden.

-
- Resultatet för kommunen ska uppgå till minst +1,2% av skatteintäkter och statsbidrag under mandatperioden
 - De skattefinansierade investeringarna ska uppgå till max 2 300 Mkr under mandatperioden
 - Resultatet för kommunkoncernen ska uppgå till minst +3% av skatteintäkter och statsbidrag under mandatperioden
-

Kommunfullmäktigemål för mandatperioden

- Örnköldsviks skolor bygger lärande för livet. Sveriges bästa skola och barnomsorg ska finnas i Örnköldsvik. Alla barn, lärare och övrig personal ska känna sig trygga i skolmiljön.
- Företagens framgång är Örnköldsviks framtid och förutsättning för tillväxt och inflyttning. Näringslivet ska växa och det ska finnas fler attraktiva boendemiljöer i hela kommunen.
- Örnköldsviks kommunkoncern ska vara klimatneutral och energieffektiv år 2030. Varor som köps in ska i huvudsak vara giftfria, återvunna eller av förnybar råvara.

Agenda 2030

Agenda 2030 är en handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle. Målen och delmålen omfattar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den sociala, den ekologiska och den ekonomiska. Precis som Agenda 2030 är vägledande för kommunens verksamhet och beslut, är den också vägledande för vår socialdemokratiska budget. Tabellen nedan visar kopplingen mellan målen i handlingsplanen och våra budgetavsnitt.

Social hållbarhet		Ekologisk hållbarhet		Ekonomisk hållbarhet	
1. Ingen fattigdom	Ett demokratiskt och tryggt samhälle	6. Rent vatten och sanitet för alla	En samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad ekonomi	8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Ett kompetent näringsliv med framgångsrika företag
2. Ingen hunger		13. Bekämpa klimatförändringarna		9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	Service och tjänster för kommunens medborgare
3. God hälsa och välbefinnande	Ett jämlikt Örnköldsvik där alla bidrar	14. Hav och marina resurser		10. Minskad ojämlikhet	
4. God utbildning för alla	En jämställd hälsa och utbildning för alla	15. Ekosystem och biologisk mångfald		12. Hållbar konsumtion och produktion	
5. Jämställdhet					
7. Hållbar energi för alla					
11. Hållbara städer och samhällen	En meningsfull fritid och attraktiv livsmiljö				
16. Fredliga och inkluderande samhällen	En livskraftig bygd och stad				

Vår budget innehåller:

Vi gör satsningar på 7 miljoner för ett öppet Örnköldsvik genom exempelvis demokratiutveckling, förebyggande via BRÅ, förstärkt budget- och skuldrådgivning, trygghetshöjande insats inom LSS, samordnare förvaltningsområde (för minoriteter) och förstärkt räddningstjänst.

Vi gör satsningar på 31 miljoner för att bygga ett hållbart önskat Örnköldsvik genom exempelvis mer insatser inom miljö- och klimat inklusive klimatneutral kommun, satsning på förbättrad psykisk hälsa för barn och unga, underhållssatsning på inomhusmiljö i bildning samt förbättrade arbetsvillkor och arbetsskor i äldreomsorgen. På sikt ska även arbetsskor och arbetskläder erbjudas på exempelvis förskola och fritidshem.

Vi gör satsningar på 17 miljoner för att möjliggöra ett ökande Örnköldsvik genom exempelvis satsningar på en mer attraktiv kommun – möjligheter att utveckla, förbättrad samhällsplanering, förbättrad planprocess, utveckla liv och rörelse i stadskärnan, satsningar på anpassad grundskola och fler i funktionsstöd samt på sikt skärgårdstrafik från centrum.

I budget läggs 76,5 miljoner på att säkerställa och utveckla verksamheter.

Vi socialdemokrater vill att våra medborgare erbjuds en värdig levnadsnivå, i stället för enbart en skälig levnadsnivå.

Vi bygger ett demokratiskt och tryggt samhälle

Vi socialdemokrater värnar alltid demokratin. Ett starkt och levande samhälle bygger demokratins styrka, och med trygghet växer människors frihet – så skapar vi ett tryggare samhälle.

Vårt demokratiska samhälle vilar på principer som frihet och rätten att kunna delta på lika villkor. Vi behöver fortsätta vårt arbete för HBTQ+-personers rättigheter samt stärka de nationella minoriteternas möjlighet till delaktighet. Vi vill satsa mer i minoritetsarbetet genom att kommunens skattemedel finansierar den nationella samordnaren för att frigöra de nationella medlen till verksamhet.

Vi ska arbeta aktivt för att fler ska vara aktiva i det demokratiska arbetet. Vi vill ta ytterligare steg i demokratitrappan och därmed behöver vi även öka kompetensen. Vi vill utbilda mer om det demokratiska systemet för barn och unga.

Trygghet

En god samhällsplanering är en förutsättning för ett demokratiskt och tryggt samhälle. Samhällsplaneringen behöver utvecklas ytterligare för att öka attraktiviteten för vår plats. Vi förstärker både samhällsplaneringen på ledningsnivå, vilket ger möjligheter att beställa fler planer och skapa planberedskap, samt att vi vill förstärka utförandet och satsar mer medel i planprocessen.

Arbetet för att motverka alla former av våld i nära relationer och våldsbejakande extremism bedrivs utifrån kommunens handlingsplan i samverkan. Vi ska aktivt delta i arbetet "En jämställd kommun fri från våld". Alkohol är en vanlig orsak bakom våld, social utslagning och ohälsa. Vi behöver arbeta för att ifrågasätta alkoholnormen, att minska alkoholkonsumtionen samt förebygga missbruk av alkohol och narkotika. Vi vill arbeta mer aktivt med fördjupad samverkan på individnivå, samarbetet sker med skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamheten. Vi behöver arbeta tillsammans för att skapa ett bättre samhälle!

Jämställdhetsarbetet är grundläggande i det våldsförebyggande arbetet. Jämställdhetsintegrerat arbete ska vara en naturlig del i verksamhetsplanerings- och uppföljningsarbetet. Vi ska arbeta aktivt med jämställdhetsmålen i den nya jämställdhetsstrategin som länsstyrelsen utarbetat och som vi ställt oss bakom samt ta fram en handlingsplan för att nå målen.

Vi vet att trygghet inte är något vi kan besluta om, därför är trygghetsskapande aktiviteter inom välfärd något som vi tror kan göra skillnad. Utbildning i HLR ska genomföras för våra medarbetare och tex hjärtstartare köpas in till våra LSS-boenden i ett första skede.

Säkerhet och beredskap

Örnsköldsvik ska vara en trygg kommun – både i vardag och kris. Kommunens organisation för räddningstjänst är en viktig verksamhet och vi måste arbeta aktivt för att fler ska välja att bli deltidsbrandman. En samverkan mellan förvaltningarna är nödvändig för att vi ska kunna behålla och stärka bemanningen på våra RIB-stationer. Det krävs en sammanhängande planering för att vi på ett effektivt sätt ska kunna lösa våra uppdrag vid samhällsstörningar, höjd beredskap och kris.

Räddningstjänsten ska ha attraktiva lokaler, förstärka sin organisation i skärgården och behöver säkerställa en robust organisation som möter det förändrade omvärldsläget och dess konsekvenser. Räddningstjänsten ska även arbeta trygghetsskapande.

I vår budget:

- Intensifiera och utveckla demokratin i enlighet med vår demokratimotion *Kst/2024:189 Motion, Intensifiering och utveckling av demokratiarbetet*
- Fördjupad samverkan på individnivå mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet
- Förbättrad samhällsplanering
- Stärka de nationella minoriteternas delaktighet
- Aktivt deltagande i arbetet "En jämställd kommun fri från våld"
- Ett aktivt jämställdhetsarbete utifrån den nya jämställdhetsstrategin
- En räddningstjänst som möter det förändrade världsläget och genomför trygghetsstärkande åtgärder

Vi vill ha ett jämlikt Örnsköldsvik där alla bidrar

Örnsköldsvik ska vara en inkluderande kommun – som främjar människors valmöjligheter, livskvalitet och egenförsörjning. Det är så vi bygger ett starkt och levande samhälle.

Inkomst och försörjningsmöjligheter

Det är viktigt att alla får möjlighet att, genom arbete, bidra till samhället och att klara en egen försörjning. Detta område ska prioriteras. Där är arbetsmarknadsenheten en viktig aktör. Satsningen på särskilda ungdomsjobb ska fortsätta. Arbetslösa ungdomar, långtidsarbetslösa och personer med nedsatt arbetsförmåga ska erbjudas praktik eller anställning. Vi ska fortsätta samarbetet inom Samordningsförbundet för att fler människor ska komma till egen försörjning och få ett än bättre liv. Vi vill i samverkan mellan förvaltningarna skapa fler praktikplatser för de som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Barn, ungdomar och vuxna ska stödjas efter deras individuella behov och förutsättningar. Vi ska fortsätta utveckla förebyggande insatser, satsa på stödboende för ungdomar och utveckla egna insatser/boende även för vuxna, samt stödande och främjande insatser för missbruksvård i egen regi.

Vi vill fortsättningsvis, vilket finns med i tidigare budget, fortsätta förstärka förvaltarenheten och stötta överförmyndarnämnden i sina uppdrag. De som har behov ska få det stöd de har rätt till, det är en samhällsviktig insats!

Integration

Vi arbetar med integration bland annat genom att samarbeta med civilsamhället kring tidiga insatser redan under asylprocessen för att det ska gå snabbare att integreras i samhället. Det enskilt viktigaste för en lyckad integration är att komma i arbete, och nyckeln till detta är språket. Vi vill därför knyta arbetsmarknaden och näringslivet närmare SFI. Integration ska ses som en tillväxtfaktor, och vi måste ta tillvara den kunskap, kompetens och de färdigheter som finns hos de som idag har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. SFI ska gå att kombinera med praktik för att snabbt få in en fot på arbetsmarknaden. Vi vill se fler riktade YH-utbildningar i kommunen för att kunna möta den efterfrågan på kompetens som vi har behov av.

Arbete och arbetsmiljö

Vi vill att Örnsköldsviks kommunkoncern ska vara en attraktiv arbetsgivare. Våra anställda ska vara stolta och goda ambassadörer för kommunens verksamheter. Örnsköldsviks kommunkoncern ska vara en jämställd och icke-diskriminerande arbetsgivare som samverkar nära med personalen och deras fackliga organisationer. Vi vill stärka skyddsombudets roll.

Vi vill att kommunen gör en friskvårdssatsning på personalen. Förvaltningarna behöver kompenseras för ökade kostnader för friskvårdsbidraget och de behöver möjliggöra för fler att använda friskvårdstimmen. Personalens hälsa ska prioriteras för att vi ska kunna fortsätta göra det goda arbetet för Örnsköldsviks medborgare.

Vi vill ha förbättrade arbetsvillkor i välfärdsnämndens verksamheter, det är helt avgörande för kompetensförsörjningen både nu och i framtiden.

Satsningar på arbetsskor i äldreomsorgen genomförs och vi uppdrar till personalavdelningen att ta fram underlag på liknande satsning inom bildningsförvaltningen. Vi vill på sikt satsa på bättre arbetskläder och arbetsskor på till exempel förskola och fritidshem.

I vår budget:

- Arbetsmarknadsenheten jobbar i nära samverkan med andra aktörer för att fler människor ska nå egenförsörjning
- Startpunkten och Återbruket fortsätter vara viktiga delar i kommunkoncernens verksamhet
- Social förtur gäller i Övikshems bostadskö
- Utveckla och samordna stödet för individer med flera diagnoser
- Fortsätter att erbjuda sommar- och ungdomsjobb i kommunkoncernens verksamheten
- Utredning om SFI bör ske i kommunens regi och ökat antal behöriga SFI-lärare
- Arbetskor till anställda inom äldreomsorgen

Vi ska vara en kommun som byggs med kunskap

I Örnsköldsvik ska alla ges förutsättningar att forma sina egna liv. Våra skolor bygger lärande för livet. I Örnsköldsvik ska skola och barnomsorg vara likvärdig och av hög kvalitet. Alla elever, lärare och övrig personal ska känna sig trygga i skolmiljön.

Skolgång är en avgörande och stark skyddsfaktor för barn och unga, och deras arbetsmiljö ska vara trygg och säker. Vi ska erbjuda en elevhälsa av högsta kvalitet och med god tillgänglighet. Vi ska utöka antalet vuxna med rätt kompetens i skolan för att tillgodose alla de behov som finns. För att barn och unga ska få stöd i ett tidigt skede är samverkan av stor betydelse. Vi vill därför utveckla stödet till de elever som lider av psykisk ohälsa, NPF-diagnoser och de som har problematisk skolfrånvaro samt utveckla den anpassade grundskola ytterligare.

Förskolor ska byggas och anpassas efter behov och ska bestå av goda miljöer anpassade för lärande och lek, både inom- och utomhus. Vi vill satsa ytterligare på förskolan genom att minska storleken på barngrupperna.

Familjecentraler gör stor skillnad för både barn och föräldrar och därför startar vi upp ytterligare en familjecentral på hälsocentralen Ankaret i samverkan med regionen.

Kunskap och utbildning

Skolan ska vara kompensatorisk och alla barn ska ha samma förutsättningar. Det är en självklarhet att skolan ska vara trygg, likvärdig och jämställd. Barn med behov av särskilt stöd ska få det, vilket både staten och kommunen behöver ta ansvar för. Genom studiero och tidiga stödinsatser ska eleverna ges möjlighet att utveckla sina individuella förmågor. Lämpliga stödinsatser behövs för att få så många som möjligt att inte hamna utanför skolsystemet. Vi vill möjliggöra kompetensutveckling för lärare och övrig personal gällande psykisk ohälsa. Vi vill stötta och anpassa undervisning för att ge förutsättningar till en återgång vid problematisk skolfrånvaro. När detta inte är möjligt behöver vi hitta andra lösningar på sysselsättningar i syfte att få så många som möjligt att slutföra gymnasieutbildningen.

Vi har en kompetent lärarkår med mycket hög andel legitimerade lärare i grundskolan och behöver ständigt satsa på fortbildning och kunskapspåfyllnad för att bibehålla en hög standard.

Vi vill utveckla och tillgänglighetsanpassa skolorna i Björna och Sidensjö samt utreda om en ny skola ska byggas i Husum. Vi vill på sikt skapa en samlad, modern gymnasieskola för att möta framtidens behov. Arbetet med att jobba för en attraktiv och ändamålsenlig skolmiljö på Parkskolan behöver komma i gång omgående.

En kontinuerlig och tät dialog med olika branscher är en viktig förutsättning för en attraktiv skola, och här ser vi att programråden spelar en stor roll, därför bör dessa utvecklas till sin fulla potential.

Vi vill utveckla samverkan med studieförbunden då de är en viktig folkbildare.

Trygghet och gemenskap

Hög kvalitet i skolan beskrivs med ett tydligt pedagogiskt ledarskap och ett tillåtande arbetsklimat. Skolan ska vara inkluderande och demokratisk. Det ska finnas en god studiemiljö och nolltolerans mot mobbning och kränkningar. Att elever känner sig trygga och trivs i skolan är en förutsättning för att de ska kunna ta till sig kunskap.

För att eleverna ska våga göra sina röster hörda och vara aktiva i klassen och skolan behöver vi säkerställa en trygg arbetsmiljö som uppmuntrar till glädje, inläring och samarbete.

I vår budget:

- Satsningar på elever med psykisk ohälsa, NPF-diagnoser och problematisk skolfrånvaro i kombination med kompetensutveckling för lärare
- Prioriterade medel för att fler elever ska nå målen i grundskolan samt insatser för att fler ska fullfölja gymnasieutbildningen
- I samverkan med regionen starta upp en familjecentral på hälsocentralen Ankaret
- Förskolor och skolor byggs efter behov med bra miljöer för lek och lärande
- Riktad underhållssatsning på inomhusmiljön i bildning
- Investeringar på skolorna i Sidensjö och Björna samt utreda ny skola i Husum
- En modern och sammanslagen gymnasieskola
- Kulturskolan är fortsatt avgiftsfri

Våra medborgare ska få njuta av livet – hela livet

Våra verksamheter ska arbeta med ett hälsofrämjande perspektiv. Föreningslivet erbjuder tillsammans med kommunen möjligheter för medborgare att vara aktiva och således främja en god hälsa och bryta ensamhet. I Örnsköldsviks kommun ska alla erbjudas en värdig levnadsnivå.

Omställningen till nära vård berör och kommer att göra skillnad för alla Örnsköldsviks medborgare och hjälpa oss att klara välfärdens utmaningar. Omställningen innebär att vi samskapar med våra medborgare och flyttar fokus till att arbeta mera personcentrerat, sammanhållet, proaktivt och hälsofrämjande.

Vi socialdemokrater vill att våra medborgare erbjuds en värdig levnadsnivå, i stället för enbart en skälig levnadsnivå.

En jämlik och främjande hälso- och sjukvård

Vi ska fortsätta driva det övergripande syftet med "Nära Vård" som är att skapa en god och jämlik vård som individen kan känna sig trygg med.

Då inte något ärende om nytt vård- och omsorgsboende initierats i Valfärdsnämnden kommer Arnäsgården att vara kvar tills ett nytt boende finns på plats. Vi socialdemokrater vill initialt bygga två vård- och omsorgsboenden, ett på kuthöjden och ett sjukhusnära, och ska underlätta för att fler trygghetsboendeplatser skapas i hela kommunen.

Undersköterskans status ska höjas och arbetsuppgifterna renodlas. Genom att servicetjänster utförs av sociala företag, i stället för av vår vårdutbildade personal, frigörs tid tillsammans med vårdtagarna.

Personer med funktionsvariationer ska kunna delta i samhällslivet på sina villkor. I den dagliga verksamheten inom ramen för LSS behöver det finnas en variation av arbetsuppgifter och fler dagliga verksamheter behöver startas när behoven finns.

I vårt Örnsköldsvik vill vi ge alla äldre ett innehållsrikt liv anpassat utifrån varje individs situation, behov och intressen, oavsett om du bor hemma eller på ett av våra boenden.

Vi ska ha ett hälsofrämjande synsätt och våra målinriktade insatser ska förutsätta att den enskildes möjligheter till inflytande vid planering, genomförande och uppföljning beaktas och säkras.

Personal

Kompetensförsörjningen inom vård och omsorg är en stor utmaning. För att kunna rekrytera och behålla kompetent personal krävs attraktiva och konkurrenskraftiga arbetsvillkor samt möjlighet till kompetensutveckling. Vi vet att personalens insatser utgör själva kvaliteten i omsorgen. Heltid ska vara normen, men möjlighet till deltid ska finnas.

Arbetsvillkoren i äldreomsorgen behöver förbättras. Vi vill att personalgrupper får större möjligheter att påverka sitt arbete och att det kan se olika ut mellan boenden och i hemtjänstgrupper. Eftersom det är omsorgen av människor som står i fokus bör schemalaggningen kunna anpassas och flexibiliteten ökas. Vi behöver ha tillit till personalen och avsätter medel för detta i budget. Med dessa medel finns möjlighet att prova nya arbetssätt inom något vård- och omsorgsboende och inom någon hemtjänstgrupp och det arbetet ska ske i nära samverkan med personal. Med goda resultat kan detta spridas vidare till flera grupper så att vi tillsammans skapar en bättre arbetsmiljö.

I vår budget:

- Utvecklade träffpunkter och aktiviteter på våra boenden som ökar livskvaliteten
- Utveckla samverkan med föreningslivet för att skapa fler aktiviteter för äldre
- Hundteam och fixartjänster behålls
- Förstärkt stöd vid jul till dem med långvarigt försörjningsstöd
- Förbättrade arbetsvillkor
- Möjliggöra för olika lösningar mellan enheter inom äldreomsorgen
- Ingen utförsäljning av hemtjänst eller vård- och omsorgsboenden
- Bygga två nya vård- och omsorgsboenden, ett på kushöjden och ett sjukhusnära
- Utveckla en bostadsgaranti på ett av våra trygghetsboenden

Vi ska ha goda förutsättningar för ett meningsfullt liv

Kultur- och fritidsaktiviteter är en stor del av vad som gör en kommun attraktiv att bo och leva i. I Örnsköldsviks kommun ska vi erbjuda aktiviteter som förgyller fritiden, oavsett om det gäller idrott, kultur eller friluftsliv. Det ska finnas fler attraktiva boendemiljöer i hela kommunen.

Vi vill finnas där de unga finns, på tider och platser som passar dem. Att anordna trygga, lättillgängliga och inkluderande drogfria mötesplatser för unga utanför skoltid är viktigt. En del i detta arbete är mötesplatsen 24:an och de mobila fritidsledarna som vi vill ska nå barn och unga där de befinner sig. Idag görs många parallella insatser som inte alltid går hand i hand. Samarbete ska ske mellan förvaltningar så att vi kan skapa bästa möjliga nytta för våra ungdomar.

Föreningsliv och kultur

Betydelsen av spontanytor för motion och idrott ökar då fler vill idrotta och motionera utan att tillhöra en förening. Här efterfrågas olika funktionella och säkra ytor, och det är viktigt att dessa aspekter finns med i kommunens översiktsplan.

En utveckling av Skyttisområdet för skidorna har påbörjats och en fördjupad utredning för övriga området behöver presenteras. En långsiktig plan med prioriteringar gör att vi tillgängliggör området för fler och åtgärdar brister. Var en ny ishall ska byggas behöver utredas ytterligare.

Vi vill bygga en multisporshall för att tillskapa ytor för ytterligare idrotter då det finns ett stort behov av det och vi vill stötta föreningar med egna anläggningar. När det kommer nya krav på föreningslivet behöver vi i samverkan hitta lösningar för att barn och unga ska kunna fortsätta med aktiviteter som gynnar deras utveckling, mående och hälsa.

För att tillgodose behoven hos våra medborgare, men också för att locka fler nyfikna till vår kommun, måste vi ha ett attraktivt utbud både gällande kultur- och friluftsmöjligheter. Centralt i detta arbete är ett kulturhus i centralorten med satelliter runt om på landsbygden. Oavsett var du bor i kommunen ska du ha möjlighet att ta del av kultur i många olika former.

Vi vill möjliggöra fler kostnadsfria sommarlovsaktiviteter, gärna i samverkan med civilsamhället.

Boende och närmiljö

En nyckel till en attraktiv livsmiljö är den sociala sammanhållningen som stärks av ett levande föreningsliv, som ger känsla av sammanhang och tillit samt skapar nätverk. Fysiska mötesplatser är en förutsättning för människor att samlas och centrala för att demokratin ska kunna verka och utvecklas.

Runt om i kommunens samhällen finns många platser för samvaro, lek och rekreation men vi kan göra dem ännu bättre. Vi fortsätter arbetet med naturmötesplatser för att öka attraktiviteten i det offentliga rummet och ytterligare stärka Örnsköldsvik som den plats man vill leva och verka i, besöka eller flytta till.

Vi måste samverka inom Kommunkoncernen för att öka attraktiviteten att bo på Sörliden och Valla. Ta vara på de inspel som boende och föreningar förmedlat för att förbättra trafiksituationen, utemiljön och tillskapande av mötesplats.

Vi ska inte bara bo på en plats – vi ska även leva och uppleva!

Besöksnäring

Örnsköldsvik är ett attraktivt besöksmål och vi ska i samverkan med näringslivet, civilsamhället och övriga aktörer utveckla det arbetet ytterligare.

Örnsköldsviks lokala arbete med besöksnäring prioriteras och samarbetet med övriga kommuner för att ytterligare utveckla besöksnäringen i Höga Kusten.

Behovet av att prioritera skötsel och underhåll på våra vandringsleder och utflyktsmål har ökat. Vi ser också behovet av ökad infrastruktur kring våra besöksmål och vi vill utveckla samverkan med föreningar för att tillgängliggöra fler besöksmål till exempel genom uppdragsavtal.

Kommunikation

Att kommunicera på ett bra sätt att Örnsköldsvik är en attraktiv plats att flytta till och att utvecklas på är centralt för framtiden.

Vi ska utveckla vår kommunikation för att nå fler målgrupper. Vi ska ha snabb och korrekt samhällsinformation och vi ska utveckla vår marknadskommunikation. Vi behöver stärka arbetsgivarvarumärket och ge invånarna tillgång till begriplig och lättillgänglig samhällsinformation om kommunens service och olika tjänster.

I vår budget:

- Samverkan i arbetet för barn och ungas bästa
- Trygga mötesplatser för unga som kan vara såväl fasta, mobila som digitala
- De avgiftsfria ungdomskorten behålls
- Fler kostnadsfria lovaktiviteter i samverkan med civilsamhället
- Stöd till föreningsägda anläggningar
- Utveckla Skyttisområdet för skidorna och en fördjupad utredning tas fram för övriga delar
- Utredning om var en ny ishall ska vara placerad
- En multisportshall prioriteras
- Prioriterad skötsel och underhåll av vandringsleder
- Bygga ett föremålmagasin för Örnsköldsviks museum och konsthall
- Ett kulturhus prioriteras
- Utredda hur vi kan erbjuda "meröppet" på biblioteket i centrum

Vi vill ha livskraftiga bygder och stad

Människor ska kunna bo och verka i hela Örnsköldsviks kommun. I ett starkt samhälle finns resurser och kraft för en aktiv landsbygdspolitik som nyttjar hela kommunens potential. Det skapar ett tryggt Örnsköldsvik som håller ihop.

Landsbygdsutveckling

Vi vill ha ett helhetsperspektiv på landsbygdsfrågorna och skapa förutsättningar för attraktiva boenden där det finns service, fritidsaktiviteter och gemenskap nära hemmet. Kommunen ska vara en aktiv part i att stödja och stärka utvecklingsarbetet i den egna bygden samt att utvecklingsplaner tas fram i samarbete mellan Bygdsam och kommunen.

Utvecklingen pågår genom Grundsunda 2030 där vi vill utveckla platsen och ser stora möjligheter för ökad attraktivitet och inflyttning. Vi ser över behovet av ny skola i Husum.

Renovering av skolan och simhallen i Björna och skolan i Sidensjö kommer att vara av stor betydelse i för både elever och lärare.

Kulturutveckling i hela kommunen genom Bygdsam Nätradalen kommer att ge oss mer tillgänglighet till kultur samt förbättra vår psykiska hälsa.

Vi uppmuntrar förvaltningarna att teckna fler uppdragsavtal för att ta till vara den kraft som finns i både föreningslivet och i våra bygder – tillsammans skapar vi förutsättningar för en aktiv landsbygdspolitik.

En gång- och cykelväg mellan Bjästa och Köpmanholmen möjliggör för fler att använda mer klimatsmarta och hälsosamma sätt att förflytta sig mellan platserna till skola, arbete och träning.

Service på landsbygden

Tillgång till service har stor betydelse för bygdernas utveckling och attraktivitet. Vi vill öka den kommunala närvaron på våra serviceorter, vidareutveckla våra närarbetsplatser och ha närproduktion i åtanke vid inköp.

Tillsammans med regionen ska vi utveckla samhällsrummet i Trehörningssjö och starta fler samhällsrum som ska underlätta tillgängligheten till både vård och kommunal service ute på vår landsbygd. Innehållet skapas tillsammans med medborgarna.

Landsbygden har en stor potential att utvecklas och växa, grunden är växtkraften i entreprenörskap och företagande. Digitalisering ska tillgängliggöra service, nya produkter och tjänster och är en grundförutsättning för utveckling av bygderna i vårt område.

Stadsutveckling

Vi ska utveckla stadskärnan för att erbjuda fler upplevelser för våra medborgare och besökare. Vi vill stärka Cesam och även bjuda in civilsamhället för att skapa mer aktiviteter. Vi ska utveckla vår stad i Höga kusten genom att möjliggöra evenemang, både i det mindre formatet och evenemang med nationell höjd. Vi vill utveckla Örnsköldsvik som evenemangsstad och skapa mer liv och rörelse i centrum.

Vi uppmuntrar förvaltningarna att teckna fler uppdragsavtal för att ta till vara den kraft som finns i både föreningslivet och i samverkan med företag – tillsammans skapar vi förutsättningar för en levande stadskärna.

Vi vill tillgängliggöra vår vackra skärgård för fler genom att erbjuda en turbot från centrum i framtiden.

Infrastruktur

Väl underhållna vägar av särskild vikt i vår kommun. Därför vill vi utöka satsningarna på vägnätet. Vi ska utveckla både infrastruktur och kollektivtrafik som möter ökade krav på hållbarhet och tillgänglighet, från såväl den egna befolkningen som besökare i kommunen.

Vi ska fortsätta arbeta för att en tunnel för E4:an genom Åsberget ska bli verklighet.

I vår budget:

- Utveckling av landsbygdens servicepunkter
- Utveckling av samhällsrum
- Utveckla vår stad för mer liv och rörelse
- Kraftigt förstärkta satsningar på vägar i hela kommunen
- Utvecklad infrastruktur och kollektivtrafik i hela kommunen
- En gång- och cykelväg mellan Bjästa och Köpmanholmen
- Utveckla räddningstjänsten i skärgården samt förbättrade lokaler på landsbygden
- Utveckling av en ny och modern bussdepå

Vi bygger samhället med en samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad ekonomi

Örnsköldsviks kommunkoncern ska vara klimatneutral och resurseffektiv år 2030. Det ska vara lätt att göra rätt.

En omställning är nödvändig om vi ska hejda den globala uppvärmningen. Vi vill skapa nya gröna jobb genom satsningar på välfärd, infrastruktur och grön teknik. Vi ska identifiera och mäta klimatarbetet på samma sätt inom hela kommunkoncernen, och klimatarbetet ska ingå som del av verksamhetsuppföljning per tertiäl och halvår. Utveckla arbetet med klimatbokslut och involvera fler aktörer. Ta fram systemstöd för hållbarhetsuppföljning. Samtidigt som vi planerar, bygger och skyddar en stark och attraktiv kommun måste vi fortsätta vårt arbete med att rusta för framtidens klimatförändringar samt bygga ett jämställt och hållbart samhälle.

Vi vill utveckla klimat och miljöarbetet genom att fortsätta satsa på det utåtriktade klimatarbetet. Tidigare satsning på extern rådgivning och de nya satsningarna på hållbarhetscontroller eller hållbarhetsstrateg behöver samordnas så att de används på bästa sätt.

Vi behöver resa mindre, byta ut fordonsparken och gå mot elbilar, samt fokusera på tillkomsten av laddstolpar och solceller. Utöver detta bör vi se över upphandlingen av kollektivtrafik och skolbussar, köpa bra miljövals-el, utveckla el- och fjärrvärmeproduktionen. Byta ut all fossil diesel inom kommunkoncernen. Satsningar på IT behöver fortgå och intensifieras så att resultatet av digitaliseringen ger positiva effekter för kommunkoncernen.

En hållbar och hälsosam livsmedelskedja

Livsmedelskedjan har en viktig roll. För att nyttja potentialen i vår livsmedelskedja fullt ut behöver hela kedjan främjas, inklusive företag i alla storlekar. Genom att arbeta för en ökad produktion och konsumtion av lokala och regionala livsmedel bidrar vi till uppfyllnad av målen i Agenda 2030.

För att bidra till en hållbar livsmedelskonsumtion ska vi sträva efter att öka ekologiska och lokala råvaror efter säsong, i de offentliga köken. Offentlig upphandling ska användas som verktyg för att nå hållbarhetsmålen. Vi ska också arbeta aktivt för att minska matsvinnet.

I vår budget:

- Fokus på förebyggande arbete för att säkra tillgången till rent dricksvatten
- Ett aktivt miljö- och klimatarbete där uppföljning sker löpande
- Arbeta för att fordonsparken byts ut mot elbilar
- Ökat fokus på laddstolpar och solceller
- Den biologiska mångfalden värnas, bland annat för att skydda livsmedelskedjan
- Säsongsanpassade måltider inom skola, vård och omsorg främjar hållbarhet och hälsa
- Kostavdelningen ska möjliggöra för att kunna köpa in små kvantiteter lokalt
- Klimatåtgärder som tex att byta ut fossil diesel, stärka utbildning i klimatpåverkan och en ny roll, hållbarhetscontroller eller hållbarhetsstrateg

Företag ska trivas med att vara verksamma i Örnsköldsvik

I Örnsköldsvik bygger vi för framtiden. Vi ska skapa möjligheter för medborgare och företag att fortsätta växa. Vi ska bygga ett attraktivt samhälle där människor vill leva, verka och utvecklas. Företagens framgång är Örnsköldsviks framtid och en förutsättning för tillväxt och inflyttning.

Örnsköldsvik fortsätter att växa och invånarna i kommunen bygger, bygger om och bygger till. För att möjliggöra nybyggnationer i Örnsköldsvik för näringsliv, enskilda och kommunkoncernen behöver detaljplanering prioriteras. Vi behöver färdigplanerade områden som underlättar och lockar till etableringar av olika slag. Nybyggnation och stora renoveringar bör kombineras med satsningar på solenergi.

Näringslivet i Örnsköldsvik är viktigt och därför behöver fokus framgent ligga på en mer aktiv och tydlig dialog, snabbare handläggningstider och vägledande myndighetsutövning. Servicen och upplevelsen av service ska öka.

Företagsfrämjare

Företag ska få den hjälp och det stöd de behöver i rätt tid. Våra företagslotsar ska hjälpa företag och guida dem vidare själva och med hjälp av andra i systemet av företagsfrämjare som tex Bizmaker, Coompanion och Bron. Vi verkar för att locka nya företag att etablera sig i Örnsköldsvik.

Upphandling

Kommunens rutiner för upphandling ska utvecklas för att minska antalet beställare, antalet beställningstillfällen och öka avtalstroheten. I upphandlingen ska även krav på insatser finnas för studerande och arbetslösa, där dessa erbjuds möjligheter till arbete eller praktik. När det är möjligt prioriterar vi lokala leverantörer genom hela kedjan, allt från livsmedel till byggnadsmaterial. Vi ska också införa riktlinjer för kommunens markanvisningsavtal som ställer krav på byggherren och dess huvudentreprenör gällande kollektivavtalsanslutning. Vi förordar kollektivavtal i alla led.

Stärkt kunskap och ökad innovation

Kompetensförsörjningen är en nyckel till utveckling och tillväxt för såväl offentlig som privat verksamhet. Vi behöver därför verka för att högre utbildningar, inklusive yrkeshögskola, finns tillgängliga för de som bor i Örnsköldsviks kommun. Vi vill fortsätta arbeta aktivt för att söka fler samarbeten med lärosäten med målet att öka student- och forskarnärvaro i Örnsköldsvik. Vi vill bredda Yrkesvux för att kunna erbjuda ännu fler program. Vi ska fortsätta utveckla jobba- och lev plattformen.

I vår budget:

- Färdigplanerade områden för etableringar och detaljplanering prioriteras
- Aktiv och tydlig dialog med näringslivet där servicen och upplevelsen av service ökar
- Upphandling som ställer krav på insatser för studerande och arbetslösa
- Breddning av Yrkesvux för att kunna erbjuda fler program
- Vi ska fortsätta utveckla jobba- och lev plattformen

Vi ska leverera affärsmässig samhällsnytta

I linje med visionen om kraftig befolkningsökning krävs en fortsatt samordning och gemensamt arbete inom kommunkoncernen. Våra kommunala bolag har uppdraget att leverera affärsmässig samhällsnytta, och ska fortsatt vara ett verktyg för att skapa ett robust samhälle till nytta för kunder och medborgare.

Tillgång till ett bra och tryggt boende i livets olika skeenden är viktigt för den enskilde och en viktig förutsättning för vår kommuns utveckling. Där är nyckeln Övikshem som bidrar till försörjning av bostäder åt alla.

Ägandet av Övik Energi bidrar till energiomställningen, främjar den lokala miljön och bygger ett långsiktigt hållbart samhälle. Det ger också möjlighet till lokal påverkan i de grundläggande infrastrukturella delarna som har med energiförsörjning och IT-kommunikationer att göra.

En fungerande hamnverksamhet med en allmän hamn är viktig för näringslivet och dess tillväxt i Örnsköldsvik, och behöver tryggas för att tillgodose dagens och framtidens behov. Där spelar Örnsköldsvik Hamn & Logistik en viktig roll.

På ett rationellt och kostnadseffektivt sätt tillgodoser Miva medborgarnas behov av vatten och avlopp i närtid och för framtiden, genom ett planerat underhåll av systemen, resurshushållning, återanvändning mm. Miva har en viktig roll i kommunkoncernens informationsarbete för ett effektivt och cirkulärt nyttjande av våra gemensamma resurser samt kommunens ansvar avseende hushållsavfall.

Örnsköldsviks Airport är viktig för vår kommun – för både medborgare och näringsliv. Finansieringen av flygplatsen är utmanande för bolagskoncernen och kommunkoncernen måste säkerställa att vi får en ökad statlig finansiering.

Innovationsbolaget ska attrahera kompetens, kapital och skapa mötesplatser för nya innovativa idéer. Bolaget ska samla och underlätta för de drivande entreprenörerna, med kreativa idéer och underlätta gränsöverskridande samarbeten.

Vi vill att:

- Övikshem ska arbeta aktivt för fler bostäder, studentbostäder och trygghetsbostäder
- Övik Energi ska möjliggöra nyetableringar, samt fortsätta bygga ut fibernätet både på kommersiella grunder samt i områden som inte är kommersiellt lönsamma
- Örnsköldsvik Hamn & Logistik fortsätter sitt arbete med effektiva logistikkedjor för att förbättra för företagen i Örnsköldsvik
- Miva ska fortsätta jobba proaktivt med cirkulärt arbete och kommunikation för att skapa ett ännu hållbarare samhälle, samt utveckla samarbeten med andra kommuner kring restprodukter
- Örnsköldsvik Airport ska positionera Örnsköldsvik i omställningen till ett fossilfritt flyg
- Innovationbolaget ska underlätta gränsöverskridande samarbeten, utveckla labbet, möjliggöra tillskapade av fler kreativa näringar och på så vis skapa fler arbetstillfällen i kommunen
- Kommunkoncernen ska ta fram material för bättre påverkansarbete för att synliggöra regionala och nationella frågor

RESULTATBUDGET 2025-2027

Budgetförslag 2025-2027

Partiförslag (S) Daterat 2024-05-28

Mkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Årets resultat, Ek. läge 2025-2027, maj 2024	+108	+103	+76
Återföring ofinansierat på nämnderna 2025-2027	62	72	81
Årets resultat, utgångsläge inför Budget 2025	+170	+175	+157
Förändrade skattemedel (+ = besp, - = tillskott)			
KS	-65,2	-69,3	-49,3
Säkerställa och utveckla verksamheter inom KLF	-15,0	-15,0	-4,0
Landsbygdsutveckling	-0,5		
Skapa mer attraktiv kommun för ökad inflyttning	-6,0	-4,0	-3,0
Förbättrad samhällsplanering	-2,0	-2,0	-2,0
Digitalisering utveckling samt kapitalkostnader	-4,0	-6,0	-8,0
Utvecklad räddningstjänst	-2,0	-2,0	-2,0
Stadsutveckling i samverkan	-1,0	-1,0	-1,0
Skärgårdstrafik för ökad tillgång till skärgården		-1,6	-1,6
Samordnare för förvaltningsområde	-0,7	-0,7	-0,7
Förbyggande och främjande (BRÅ och SSPF)	-1,3	-1,3	-1,3
Mer hållbar klimat- och miljökommun	-3,7	-3,7	-3,7
Demokratiutveckling	-1,0	-1,0	-1,0
Säkerställa och utveckla verksamheter inom KSF	-15,0	-15,0	-4,0
Höjd nivå på underhåll samt kapitalkostnader	-2,0	-4,0	-6,0
Underhållssatsning, inomhusmiljö bildning	-5,0	-5,0	-5,0
Kapitalkostnad för byte av takkonstruktioner		-1,0	-2,0
Återställa tidigare effektivisering	-6,0	-6,0	-6,0
Effekt om gemensamma funktioner inom kommunkoncernen			2,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-16,2	-15,7	-17,8
Säkerställa och utveckla verksamheter nämnd	-8,0	-8,0	-8,0
Återställa tidigare effektivisering	-5,0	-5,0	-5,0
Förstärka planprocessen	-1,5	-1,5	-1,5
Kapitalkostnader för vägsatsning			-2,1
Förstärka budget och skuldrådgivning	-0,7	-0,7	-0,7
Stadsutveckling	-1,0	-0,5	-0,5
Kultur- och fritidsnämnd	-2,5	-2,5	-13,3
Återställa tidigare effektivisering	-1,5	-1,5	-1,5
Förstärkta föreningsbidrag till föreningar som äger anläggningar	-1,0	-1,0	-1,0
Utökad drift Multisporhallen			-10,8
Bildningsnämnd	-8,2	-3,0	2,0
Minskning utifrån demografi - färre barn och unga		5,0	10,0
Satsning på förbättrad psykisk hälsa	-3,0	-3,0	-3,0
Utreda om flytt av SFI till kommunal regi	-0,2		
Utökning anpassad grundskola	-5,0	-5,0	-5,0
Välståndsnämnd	-33,5	-43,5	-53,5
Säkerställa och utveckla verksamheter nämnd	-24,0	-34,0	-43,0
Arbetskor i äldreomsorgen	-2,0	-2,0	-2,0
Trygghetshöjande insatser i LSS	-1,0		
Förbättrade arbetsvillkor i äldreomsorgen	-5,0	-5,0	-5,0
Utökade grupper inom funktionsstöd		-1,0	-2,0
Utveckla framtidens digitala välfärd	-1,2	-1,2	-1,2
Förstärkt stöd vid jul till de mest behövande	-0,3	-0,3	-0,3

RESULTATBUDGET 2025-2027

Budgetförslag 2025-2027

Partiförslag (S) Daterat 2024-05-28

Mkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	
Övriga förändringar				
Befolkningsökning		15,4	30,8	
Minskad utdelning bolagen, utdelning fr. bolagen 17 Mkr 2025, 30 Mkr 2026 och 2027	-20,0	-10,0	-10,0	
				(2024 = T1) 2023-2026
Årets resultat	+24	+46	+46	+79
Årets resultat i % av skatteintäkter/statsbidrag	+0,6%	+1,0%	+1,0%	+0,5%

Stödinfo

2023-2026

Resultatmål +1,2% av skatteintäkter/statsbidrag, Mkr	+53	+55	+57	+210
Resultatnivå +3,0% av skatteintäkter/statsbidrag, Mkr	+133	+137	+142	+525

Ekonomiskt mål mandatperioden 2023-2026

KF:s resultatmål i % av skatteintäkter/statsbidrag	+1,2%
Avvikelse mot KF:s resultatmål	-0,7%